

Måltidspolicy

Policy

Innehåll

Inledning	3
Syfte	3
Gemensamt för kost och måltider	3
Kvalitet och utförande	4
Kunskap och kompetens	4
Miljö och hållbar utveckling	4
Måltider inom förskola och skola	4
Måltider inom omsorgsverksamheten	5
Övriga verksamheter	5
Definition av vissa begrepp i måltidspolicy	6

Diarienummer: 2014/1503

Fastställt den: 2015-05-25

Fastställt av: Kommunfullmäktige

För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning ansvarar: Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och

förvaltningar Giltighetsperiod: Tillvidare

Kommunal författningssamling: G42 2

Inledning

Denna måltidspolicy avser all verksamhet där Hässleholms kommun har ett ansvar för måltidsförsörjningen. Den omfattar i första hand verksamheter inom Barn- och utbildningsförvaltningen och Omsorgsförvaltningen. Övriga förvaltningar och bolag som på ett eller annat sätt påverkar eller påverkas av måltidsverksamheten, omfattas också av denna måltidspolicy.

Syfte

Måltidspolicyn ger information och vägledning för att erbjuda god och hälsosam mat med hänsyn taget till hälsa, miljöpåverkan samt god långsiktig resurshushållning. Policyn ska även utgöra en bra information för elever, föräldrar, anhöriga och andra intresserade. För dessa grupper klargör kommunens måltidspolicy vilka förväntningar man kan ställa på offentligt finansierad mat och måltider.

Måltidspolicyn ska också utgöra underlag för budget, verksamhetsplaner och nämndernas kravspecifikationer.

Gemensamt för kost och måltider

- I Hässleholms kommun ser vi maten och måltiden som en del i ett större sammanhang. Vad vi äter, när vi äter och hur våra måltider ser ut påverkar vår hälsa och vårt välbefinnande både idag och på lång sikt.
- Måltiden ska vara en källa till glädje och social kontakt samt erbjuda en stunds avkoppling i vardagen.
- En förutsättning för att kunna uppskatta måltiden är att få avnjuta den i en lugn och trivsamt miljö, att maten är väl tillagad, upplagd och serveras på ett apptitligt sätt samt att service och bemötande är bra.
- För att skapa en helhet ska måltiderna integreras inom omsorgs- verksamheten samt i det pedagogiska arbetet inom förskola, skola och fritids.
- Måltider ska uppfylla rekommendationer och riktlinjer från Livsmedelsverket och Socialstyrelsen.
- Menyerna och måltider anpassas efter målgruppen och de olika behov som finns. Som alternativ rätt kan lakto-ovo-vegetariskt (med mjölk och ägg) serveras.
- Den mat som serveras ska vara näringsriktig och råvarorna ska vara av god kvalitet.
- Specialkost ska efter ordination erbjudas till de som av medicinska skäl har behov av det.
- Personal anställd av Hässleholm kommun samt förtroendevalda ska kunna köpa personal-måltider där det är lämpligt med hänsyn till de lokala förutsättningarna.

Kvalitet och utförande

- I Hässleholms kommun ska alla invånare behandlas lika. Det betyder att alla som serveras måltider i kommunens regi har rätt till god kvalitet på måltiden oavsett var man äter. Eftersom olika verksamheter, grupper och enskilda individer har olika behov är det samtidigt viktigt att alla behandlas med utgångspunkt från sina förutsättningar.
- Måltidsmiljön ska utformas på ett sådant sätt att den är hälsofrämjande och stimulerande avseende ljud, ljus, färgsättning, luftkvalitet och inredning.
- Gäst- och brukarundersökningar ska genomföras regelbundet.
- Det ska finnas ett forum vid varje enhet som stimulerar möjligheterna att påverka och ta ansvar för maten och måltidsmiljön.
- Samtliga verksamheter, med stöd av berörda fastighetsägare, ska klara miljökontorets utmärkelse till verksamheter med god livsmedelshygien – Smileyn. Smileyn visar att verksamheten är välskött och att verksamheten har bra rutiner i sin egenkontroll.

Kunskap och kompetens

- Personalen som arbetar med måltider ska ha stor kunskap och engagemang för sitt uppdrag.

Miljö och hållbar utveckling

- Upphandling av råvaror ska präglas av god djurhållning.¹ För att bidra till en hållbar utveckling är inriktningen att välja livsmedel som är säsonganpassade, ekologiskt och etiskt producerade.
- Målsättningen är att öka andelen lokalt producerade livsmedel.
- Matsvinnet ska minimeras.
- Strävan att vara klimatsmart ska gälla även vid val av tillagnings-, förvarings- och transportmetoder.
- Av Hässleholms kommuns miljömålsprogram framgår mål för andelen ekologiskt producerade livsmedel.

Måltider inom förskola och skola

- Förskola och skola har möjligheter att på ett positivt och naturligt sätt främja en hälsosam livsstil med bra matvanor hos barn och ungdomar. Måltiden ska stödja barn och ungdomars utveckling genom att visa på sambandet mellan kost, välbefinnande och skolresultat.
- Genom att se måltiden som en del i det pedagogiska arbetet ges barn och elever möjlighet att utveckla sin förmåga att sätta samman en hälsosam måltid som främjar den framtida hälsan.
- De pedagogiska måltiderna ska tidigt ge goda vuxna förebilder i måltidssituationen för barn och elever. De pedagogiska måltiderna är ett arbetsredskap i det pedagogiska uppdraget.

¹ Enligt Miljöstylningsrådet om djurvålfärd och djurskydds krav, www.msrl.se

- Vuxeninslaget kan främjas genom att föräldrar eller andra nära anhöriga ges möjlighet att äta tillsammans med barnen i deras ordinarie måltidsmiljö.

Måltider inom omsorgsverksamheten

- Måltiderna i omsorgsverksamheten ska främja god livskvalitet och vid behov förebygga undernäring. Brukarna ska erbjudas goda förutsättningar att njuta och må bra av maten.
- Mat och näring ska ses som en integrerad del av omvårdnaden där personalen har en central roll att främja en bra måltidssituation. Måltiderna ska erbjuda sociala kontakter i en lugn miljö och vara något att se fram emot.
- Menyerna ska utformas så att de innehåller maträtter som är anpassade efter målgruppen, är näringsberäknade samt anpassas till säsong, helgdagar och årstider.
- Måltiderna ska fördelas jämt över dygnets vakna timmar för att underlätta upptaget av näringsämnen.
- Omsorgsmåltid innebär att personalen deltar i måltiden med brukarna vid matbordet för att erbjuda det individanpassade måltidsstödet som brukarna kan behöva. Syftet är att understödja det sociala samspelet och ge professionellt stöd, både fysiskt, psykiskt och socialt.
- Besökare till brukare på särskilt boende ska ges möjlighet att köpa lunch och kvällsmat för att kunna äta tillsammans med brukaren.
- För brukare i ordinärt boende ska finnas samma valfrihet som gäller för brukarna i särskilt boende.
- Där förutsättningarna finns ska brukare i ordinärt boende kunna erbjudas möjligheten att äta i gemenskap med andra, till exempel på ett närliggande särskilt boende eller i en skola.
- Varm mat ska kunna distribueras dagligen.

Övriga verksamheter

- Andra verksamheter, t.ex. serveringar i cafeteria och sportanläggningar som tillhandahåller olika typer av mat och dryck bör följa kommunens måltidspolicy. Verksamhetsansvarig och tillståndsgivare ansvarar för att bevaka att så sker.

Definition av vissa begrepp i måltidspolicy.

<u>Brukaren</u>	Personer som får individuellt behovsprövade insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS).
<u>Pedagogisk måltid</u>	Måltid inom Barn- och utbildningsförvaltningen, där personalen inom tjänsten äter tillsammans med barn eller elever.
<u>Omsorgsmåltid</u>	Måltid inom omsorgsförvaltningen där personal inom tjänsten äter tillsammans med brukarna. Omsorgsmåltiderna ingår som ett stöd för brukarna och ett arbetsredskap för personalen.
<u>Personalmåltid</u>	Mat som köps av personal anställda av Hässleholm kommun. Serveras främst i kommunens restauranger.
<u>Anhörigportion</u>	<p>Inom Omsorgsförvaltningen är anhörigportion avsedd för besökare till brukare på särskilt boende ska ges möjlighet att köpa lunch och middag för att kunna äta tillsammans med brukaren.</p> <p>Inom Barn- och utbildningsförvaltningen är anhörigportion avsedd för att föräldrar eller andra nära anhöriga ska ha möjlighet att äta tillsammans med förskolebarn och elever.</p>